

hw4

12 Ιανουαρίου 2025

1:

(a) $(A \Rightarrow B) \Rightarrow (\neg B \Rightarrow \neg A)$

Απόδειξη με πίνακα αλήθειας:

A	B	$A \Rightarrow B$	$\neg B$	$\neg A$	$\neg B \Rightarrow \neg A$	$(A \Rightarrow B) \Rightarrow (\neg B \Rightarrow \neg A)$
T	T	T	F	F	T	T
T	F	F	T	F	F	T
F	T	T	F	T	T	T
F	F	T	T	T	T	T

Απόδειξη με ανάλυση:

Θα φέρω την πρόταση σε CNF μορφή:

$$\neg((A \Rightarrow B) \Rightarrow (\neg B \Rightarrow \neg A)) \equiv (A \Rightarrow B) \wedge \neg(\neg B \Rightarrow \neg A) \equiv (A \Rightarrow B) \wedge (\neg B \wedge A) \equiv (\neg A \vee B) \wedge \neg B \wedge A \equiv (\neg A \vee B) \wedge \neg(\neg A \vee B)$$

Άρα έχω τις προτάσεις:

$$(\neg A \vee B)$$

και

$$\neg(\neg A \vee B)$$

Από τις προτάσεις αυτές καταλήγω σε: {} (αντίφαση).

Άρα η πρόταση είναι έγκυρη.

(b) $A \Rightarrow B \models (C \Rightarrow A) \Rightarrow (C \Rightarrow B)$

Με πίνακα αλήθειας:

A	B	C	$A \Rightarrow B$	$C \Rightarrow A$	$C \Rightarrow B$	$(C \Rightarrow A) \Rightarrow (C \Rightarrow B)$
T	T	T	T	T	T	T
T	T	F	T	T	T	T
T	F	T	F	T	F	F
T	F	F	F	T	T	T
F	T	T	T	F	T	T
F	T	F	T	T	T	T
F	F	T	T	F	F	T
F	F	F	T	T	T	T

Όπως βλέπουμε, δεν υπάρχει γραμμή που η $A \Rightarrow B$ να ισχύει και η $(C \Rightarrow A) \Rightarrow (C \Rightarrow B)$ όχι.

Απόδειξη με ανάλυση:

Αρκεί να δείξουμε ότι η πρόταση:

$$A \Rightarrow B \wedge \neg((C \Rightarrow A) \Rightarrow (C \Rightarrow B))$$

είναι μη ικανοποίησημη.

Θα μετατρέψουμε πρώτα την άρνηση της πρότασης του δεξιού μέλους σε CNF.

$$\neg((C \Rightarrow A) \Rightarrow (C \Rightarrow B)) \equiv \neg(\neg(C \Rightarrow A) \vee (C \Rightarrow B)) \equiv (C \Rightarrow A) \wedge \neg(C \Rightarrow B) \equiv (\neg C \vee A) \wedge C \wedge \neg B$$

Άρα έχουμε τις ακόλουθες προτάσεις:

$$\neg A \vee B \text{ (από } A \Rightarrow B)$$

$$\neg C \vee A$$

$$C$$

$$\neg B$$

Από $\neg C \vee A$ και C , έχουμε A . Από την A και $\neg A \vee B$, έχουμε B . Από την B και την $\neg B$, φτάνουμε στην κενή φράση, άρα αντίφαση, άρα μη ικανοποιητή. Επομένως η αρχική πρόταση είναι έγκυρη.

(c) $\neg((\neg B \Rightarrow \neg A) \Rightarrow (A \Rightarrow B))$

Με πίνακα αλήθειας:

A	B	$\neg B$	$\neg A$	$\neg B \Rightarrow \neg A$	$A \Rightarrow B$	$(\neg B \Rightarrow \neg A) \Rightarrow (A \Rightarrow B)$	$\neg((\neg B \Rightarrow \neg A) \Rightarrow (A \Rightarrow B))$
T	T	F	F	T	T	T	F
T	F	T	F	F	F	T	F
F	T	F	T	T	T	T	F
F	F	T	T	T	T	T	F

Όπως βλέπουμε, η στήλη της πρότασης περιέχει μόνο F για οποιαδήποτε ερμηνεία.

Απόδειξη με ανάλυση:

Αρχικά θα μετατρέψουμε την πρόταση σε CNF και αρκεί να φτάσουμε σε κενή φράση.

$$\neg((\neg B \Rightarrow \neg A) \Rightarrow (A \Rightarrow B)) \equiv \neg(\neg(\neg B \Rightarrow \neg A) \vee (A \Rightarrow B)) \equiv (\neg B \Rightarrow \neg A) \wedge \neg(A \Rightarrow B) \equiv (B \vee \neg A) \wedge A \wedge \neg B$$

Έχουμε τις εξής προτάσεις:

$$B \vee \neg A$$

$$A$$

$$\neg B$$

Από την $B \vee \neg A$ και την $\neg B$ έχουμε $\neg A$ και από την A και $\neg A$ έχουμε $\{\}$ (κενή φράση).

Άρα η πρόταση δεν είναι ικανοποιήσιμη.

2:

a

$$(\forall x)(Student(x) \wedge KnowsLanguage(x, Python) \Rightarrow CanPass(x, AI\_COURSE))$$

b

$$(\forall x)(Student(x) \wedge HasTaken(x, AI\_COURSE) \Rightarrow (\exists y)(Course(y) \wedge Delivers(x, y)))$$

c

$$(\exists x)(Student(x) \wedge HasTaken(x, AI\_COURSE) \wedge (\forall y)(Assignment(y, AI\_COURSE) \Rightarrow \neg DeliveredAssignment(x, y)))$$

d

$$(\forall x)(\forall y)(Student(x) \wedge Course(y) \wedge (\forall z)(AssignmentOf(y, z) \Rightarrow DeliveredAssignment(x, z)) \Rightarrow Passes(x, y))$$

e

$$(\exists x)(Teacher(x) \wedge (\forall y)(Student(y) \Rightarrow Likes(y, x)))$$

f

$$(\forall x)(Student(x) \wedge (\exists y)(Friend(y, x) \wedge (\forall z)(Assignment(z, AI\_COURSE) \Rightarrow HasDelivered(y, z)) \Rightarrow (\exists w)(Friend(w, x) \wedge (\forall v)(Assignment(v, AI\_COURSE) \Rightarrow \neg HasDelivered(w, v))))))$$

g

$$(\forall x)(\forall y)(GreekPolitician(x) \wedge GreekPolitician(y) \wedge \neg SameParty(x, y) \Rightarrow \neg Likes(x, y))$$

h

$$(\exists x)(Person(x) \wedge (\forall y)(Joke(y) \wedge Clever(y) \wedge Tells(x, y) \Rightarrow Drunk(x)))$$

i

$$(\forall x)(\neg Likes(x, x) \Rightarrow \neg Likes(John, x))$$

j

$$(\forall p)(Politician(p) \Rightarrow ((\exists v)(Voter(v) \wedge (\forall t)(Time(t) \Rightarrow Fools(p, v, t)))) \wedge ((\exists t)(Time(t) \wedge (\forall v)(Voter(v) \Rightarrow Fools(p, v, t)))) \wedge \neg ((\forall v)(\forall t)(Voter(v) \wedge (Time(t) \Rightarrow Fools(p, v, t)))))$$

k

$$\neg (\exists b)(Barber(b) \wedge \forall y(Shaves(b, y) \Leftrightarrow \exists z(Shaves(y, z) \wedge Shaves(z, z))))$$

l

$$(\forall x)(\forall y)(Man(x) \wedge Man(y) \wedge (\exists z)(\exists w)(Wife(z, x) \wedge Wife(w, y) \wedge Sister(z, w)) \Leftrightarrow Batzanakis(x, y))$$

m

$$(\forall x)(\forall y)(Subset(x, y) \Leftrightarrow (\forall w)(Element(w, x) \Rightarrow Element(w, y)))$$

n

$$(\forall x)(Rectangle(x) \Leftrightarrow Polygon(x) \wedge NumberOfSides(x, 4) = 4 \wedge ((\forall y)(AngleOf(x, y) \Rightarrow Degrees(y) = 90))$$

o

$$(\forall x)(Square(x) \Leftrightarrow Rectangle(x) \wedge ((\forall s_1)(\forall s_2)(SideOf(x, s_1) \wedge SideOf(x, s_2) \Rightarrow Length(s_1) = Length(s_2)))$$

3:

(a)

Σύμβολα σταθερών: Emma Stone, Mark Ruffalo

Σύμβολα κατηγορημάτων: Man, Woman, Asleep

Αρχικά ορίζουμε το πεδίο της ερμηνείας I ως εξής:

$$|I| = \{emma, mark\}$$

Για τα σύμβολα σταθερών, έχουμε:

$$Emma\ Stone^I = emma, Mark\ Ruffalo^I = mark$$

Για τα σύμβολα κατηγορημάτων, έχουμε:

$$Man^I = \{\langle mark \rangle\}$$

$$Woman^I = \{\langle emma \rangle\}$$

$$Asleep^I = \{\langle mark \rangle\}$$

(b)

Για να ικανοποιείται η πρόταση ϕ_1 από τον ορισμό της ικανοποίησης για τους τύπους με υπαρξιακό ποσοδείκτη, πρέπει να υπάρχει $d \in |I|$ τέτοιο ώστε:

$$\models_I (Man(x) \wedge Asleep(x))[s(x|d)]$$

Αν αναθέσω στην μεταβλητή x την τιμή $mark$ ως εξής:

$$\models_I (Man(x) \wedge Asleep(x))[s(x|mark)]$$

Πρέπει $\langle mark \rangle \in Asleep^I$ και $\langle mark \rangle \in Man^I$

Το οποίο ισχύει αφού $Man^I = Asleep^I = \{\langle mark \rangle\}$

Άρα το $\models_I (Man(mark) \wedge Asleep(mark))[s]$ ισχύει και η πρόταση ικανοποιείται.

Για να ικανοποιείται η πρόταση ϕ_2 από τον ορισμό της ικανοποίησης για τους τύπους με καθολικό ποσοδείκτη, πρέπει για κάθε $d \in |I|$:

$$\models_I (Man(x) \vee Woman(x))[s(x|d)]$$

Θα το εξετάσουμε για κάθε τιμή στο πεδίο $|I|$:

1)

$$\models_I (Man(x) \vee Woman(x))[s(x|mark)]$$

το οποίο ισχύει αφού $Man^I = \langle mark \rangle$

2)

$$\models_I (Man(x) \vee Woman(x))[s(x|emma)]$$

το οποίο ισχύει αφού $Woman^I = \langle emma \rangle$

Αφού η ϕ_2 ικανοποιείται για κάθε αντικείμενο, ικανοποιείται από την I .

Για να ικανοποιείται η πρόταση ϕ_3 από τον ορισμό της ικανοποίησης για τους τύπους με υπαρξιακό ποσοδείκτη, πρέπει να υπάρχει $d \in |I|$ τέτοιο ώστε:

$$\models_I (Woman(x) \wedge Asleep(x))[s(x|d)]$$

Όμως: $Woman^I = \{\langle emma \rangle\}$ και $Asleep^I = \{\langle mark \rangle\}$

Τα δύο σύμβολα κατηγορήματος δεν έχουν κανένα κοινό στοιχείο, επομένως για κανένα αντικείμενο δεν γίνεται να ισχύει η πρόταση ϕ_3 .

4:

Θα μετατρέψουμε τις προτάσεις σε προτάσεις λογικής πρώτης τάξης.

$$(\forall x)(Rose(x) \Rightarrow Flower(x))$$

$$(\exists x)(Flower(x) \wedge FadeQuickly(x))$$

$$(\exists x)(Rose(x) \wedge FadeQuickly(x))$$

Θα υποθέσουμε πεδίο $|I| = \{rose1, rose2, sunflower\}$

Στη συνέχεια θα ορίσουμε τα κατηγορηματικά σύμβολα:

$Rose^I : \{rose1, rose2\}$ (all roses are flowers)

$Flower^I : \{rose1, rose2, sunflower\}$

$FadeQuickly^I : \{sunflower\}$ (some flowers fade quickly)

Με αυτήν την ερμηνεία ικανοποιείται η πρώτη πρόταση, καθώς $Rose^I \subset Flower^I$.

Επιπλέον, ικανοποιείται και η δεύτερη πρόταση καθώς ισχύει:

$$\langle sunflower \rangle \in Flower^I \wedge \langle sunflower \rangle \in FadesQuickly^I$$

Ωστόσο, η πρόταση $(\exists x)(Rose(x) \wedge FadeQuickly(x))$ δεν ικανοποιείται, καθώς τα σύμβολα κατηγορήματος $Rose$ και $FadeQuickly$ δεν έχουν κανένα κοινό στοιχείο.

Επομένως **ΔΕΝ** μπορούμε να συμπεράνουμε την 3η πρόταση από τις άλλες 2.

Αυτό διαισθητικά συμβαίνει διότι υπάρχουν περισσότερα είδη λουλουδιών από τα τριαντάφυλλα, οπότε τα 'κάποια' λουλούδια που μαραίνονται γρήγορα δεν χρειάζεται να περιλαμβάνουν τα τριαντάφυλλα.

5:

(a)

Αρκεί να παραθέσουμε ένα αντιπαράδειγμα.

Θεωρούμε ερμηνεία I με πεδίο $|I| = \{a, b\}$ και σύμβολα κατηγορήματος P, Q όπου:

$$P^I = \{\langle a \rangle\}$$

$$Q^I = \{\langle b \rangle\}$$

Με αυτή την ερμηνεία, έχουμε:

$$\models_I (\forall x)(P(x) \vee Q(x))$$

Διότι για κάθε στοιχείο στο $|I|$ (a και b) θα ισχύει είτε το P είτε το Q .

Ωστόσο, η πρόταση $(\forall x)P(x) \vee (\forall x)Q(x)$ δεν ικανοποιείται, διότι κανένα αντικείμενο δεν βρίσκεται και στο P^I και στο Q^I . Η ερμηνεία που επιλέξαμε δεν ικανοποιεί αυτή τη πρόταση, άρα δεν είναι έγκυρη.

(b)

Θα υποθέσουμε μια τυχαία ερμηνεία I και μια τυχαία ανάθεση μεταβλητών s , τέτοιες ώστε:

$$\models_I (\forall x)P(x) \vee (\forall x)Q(x)[s]$$

Τότε με βάση τον ορισμό της ικανοποίησης για τους τύπους με διάζευξη, έχουμε:

$$\models_I (\forall x)P(x)[s]$$

ή

$$\models_I (\forall x)Q(x)[s]$$

Πρώτη περίπτωση $\models_I (\forall x)P(x)[s]$:

Σύμφωνα με τον ορισμό ικανοποίησης για τους τύπους με καθολικό ποσοδείκτη, έχουμε ότι $\forall d \in |I|, \models_I P(x)[s(x|d)]$.

Τότε επίσης ισχύει:

$$\models_I P(x) \vee Q(x)[s(x|d)]$$

από τον ορισμό ικανοποίησης τύπων με διάζευξη.

Επομένως:

$$\models_I (\forall x)(P(x) \vee Q(x))[s]$$

Από τον ορισμό ικανοποίησης τύπων με καθολικό ποσοδείκτη.

Δεύτερη περίπτωση $\models_I (\forall x)Q(x)[s]$:

Σύμφωνα με τον ορισμό ικανοποίησης για τους τύπους με καθολικό ποσοδείκτη, έχουμε ότι $\forall d \in |I|, \models_I Q(x)[s(x|d)]$.

Τότε επιπλέον ισχύει:

$$\models_I Q(x) \vee P(x)[s(x|d)]$$

από τον ορισμό ικανοποίησης τύπων με διάζευξη.

Επομένως, ισχύει ότι:

$$\models_I (\forall x)(Q(x) \vee P(x))[s] \equiv \models_I (\forall x)(P(x) \vee Q(x))[s]$$

Από τον ορισμό ικανοποίησης τύπων με καθολικό ποσοδείκτη.

Επομένως και στις δύο περιπτώσεις, αν $\models_I (\forall x)P(x) \vee (\forall x)Q(x)[s]$, τότε

$$\models_I (\forall x)(P(x) \vee Q(x))[s].$$

6:

Θα ονομάσουμε KB την πρόταση $(\forall x)P(x) \vee (\forall x)Q(x)$ και ϕ την πρόταση $(\forall x)(P(x) \vee Q(x))$. Θα δείξουμε ότι $KB \models \phi$, δηλαδή ότι η $KB \wedge \neg\phi$ μη ικανοποιήσιμη.

Αρχικά θα μετατρέψουμε την KB σε CNF:

$(\forall x)P(x) \vee (\forall x)Q(x) \rightarrow P(x) \vee Q(y)$ (απαλοιφή καθολικών ποσοδεικτών).

Το ίδιο θα κάνουμε για την $\neg\phi$:

$\neg\phi = (\exists x)(\neg P(x) \wedge \neg Q(x)) \rightarrow \neg P(A), \neg Q(A)$ (απαλοιφή υπαρξιακού ποσοδείκτη, απαλοιφή σύζευξης).

Από τις προτάσεις $P(x) \vee Q(y)$ και $P(A)$ με MGU $\{x/A\}$ έχουμε:

$Q(y)$

Από τις προτάσεις $Q(y)$ και $\neg Q(A)$ με MGU $\{y/A\}$ καταλήγουμε σε:

$\{\}$ (αντίφαση)

Τελικά, $KB \models \phi$ άρα η πρόταση:

$$(\forall x)P(x) \vee (\forall x)Q(x) \Rightarrow (\forall x)(P(x) \vee Q(x))$$

είναι έγκυρη.

7:

Θα εφαρμόσουμε τον αλγόριθμο ενοποίησης. Προφανώς, δεν θα τον τρέξουμε τελείως αναλυτικά παραθέτοντας κάθε αναδρομική κλήση, παρά μόνο τα βασικά βήματα ενοποίησης μεταβλητών.

(a) $P(x, F(y), A, w)$ και $P(G(u), v, u, x)$

- Ενοποίηση x με $G(u)$: $\{x/G(u)\}$
- Ενοποίηση $F(y)$ με v : $\{v/F(y)\}$
- Ενοποίηση A με u : $\{u/A\}$
- Ενοποίηση w με $G(A)$: $\{w/G(A)\}$

Τελικά, MGU: $\{x/G(A), v/F(y), u/A, w/G(A)\}$.

(b) $Q(x, y, w, z)$ και $Q(A, F(B), z, G(z))$

- Ενοποίηση x με A : $\{x/A\}$
- Ενοποίηση y με $F(B)$: $\{y/F(B)\}$
- Ενοποίηση w με z : $\{w/z\}$
- **occurs-check**, z occurs in $G(z)$. failure.

Τελικά, ο MGU **ΔΕΝ** υπάρχει διότι δεν ενοποιούνται οι όροι z και $G(z)$.

(c) $R(F(x), G(y), z, d)$ και $R(u, v, H(u), v)$

- Ενοποίηση $F(x)$ με u : $\{u/F(x)\}$
- Ενοποίηση $G(y)$ με v : $\{v/G(y)\}$
- Ενοποίηση z με $H(u)$: $\{z/H(F(x))\}$ (αφού $\{u/F(x)\}$)
- Ενοποίηση d με v : $\{d/G(y)\}$ (αφού $\{v/G(y)\}$)

Τελικά, MGU: $\{u/F(x), v/G(y), z/H(F(x)), d/G(y)\}$.

(d) $S(x, y, z, e)$ και $S(F(w), w, G(w), H(w))$

- Ενοποίηση x με $F(w)$: $\{x/F(w)\}$
- Ενοποίηση y με w : $\{y/w\}$
- Ενοποίηση z με $G(w)$: $\{z/H(F(x))\}$

- Ενοποίηση e με $H(w)$: $\{e/H(w)\}$

Τελικά, **MGU**: $\{x/F(w), y/w, z/H(F(x)), e/H(w)\}$.

(e) $T(x, A, y, w)$ και $T(G(z), z, H(w), K)$

- Ενοποίηση x με $G(z)$: $\{x/G(z)\}$

- Ενοποίηση A με z : $\{z/A\}$

- Ενοποίηση y με $H(w)$: $\{y/H(w)\}$

- Ενοποίηση w με K : $\{w/K\}$

Τελικά, **MGU**: $\{x/G(z), z/A, y/H(w), w/K\}$.

8:

(a)

Θα ορίσουμε τα σύμβολα:

Steven, Theodora, Giota, TOKASELAKI, Capitalism, Socialism

Και τα σύμβολα κατηγορημάτων:

Member(x, y) (Ο x είναι μέλος του κόμματος y)

Rightist(x) (ο x είναι δεξιός)

Liberal(x) (ο x είναι φιλελεύθερος)

Likes(x, y) (στον x αρέσει το y)

Η βάση γνώσης που προκύπτει είναι οι εξής προτάσεις λογικής πρώτης τάξης:

i)
 $Member(Steven, TOKASELAKI) \wedge Member(Theodora, TOKASELAKI) \wedge Member(Giota, TOKASELAKI)$

ii)
 $(\forall x)(Member(x, TOKASELAKI) \wedge \neg Rightist(x) \implies Liberal(x))$

iii)
 $(\forall x)(Rightist(x) \implies \neg Likes(x, Socialism))$

iv)
 $(\forall x)(\neg Likes(x, Capitalism) \implies \neg Likes(x, Socialism))$

v)
 $(\forall x)(Likes(Steven, x) \iff \neg Likes(Theodora, x))$

vi)
 $Likes(Theodora, Capitalism) \wedge Likes(Theodora, Socialism)$

Και η πρόταση:

$(\exists x)(Member(x, TOKASELAKI) \wedge Liberal(x) \wedge Rightist(x))$

(b)

Θα μετατρέψουμε τις προτάσεις της KB σε CNF.

i)
 $Member(Steven, TOKASELAKI) \wedge Member(Theodora, TOKASELAKI) \wedge Member(Giota, TOKASELAKI)$

ii)
 $(\forall x)(Member(x, TOKASELAKI) \wedge \neg Rightist(x) \implies Liberal(x))$

↓
 $\neg Member(x, TOKASELAKI) \vee Rightist(x) \vee Liberal(x)$

iii)

$(\forall x)(Rightist(x)) \implies \neg Likes(x, Socialism)$

↓

$\neg Rightist(x) \vee \neg Likes(x, Socialism)$

iv)

$(\forall x)(\neg Likes(x, Capitalism) \implies \neg Liberal(x))$

↓

$Likes(x, Capitalism) \vee \neg Liberal(x)$

v)

$(\forall x)(Likes(Steven, x) \iff \neg Likes(Theodora, x))$

↓

$(\neg Likes(Steven, x) \vee \neg Likes(Theodora, x)) \wedge (Likes(Theodora, x) \vee Likes(Steven, x))$

vi)

$Likes(Theodora, Capitalism) \wedge Likes(Theodora, Socialism)$

Άρα έχω τις εξής CNF προτάσεις:

$Member(Steven, TO KASELAKI)$

$Member(Theodora, TO KASELAKI)$

$Member(Giota, TO KASELAKI)$

$\neg Member(x, TO KASELAKI) \vee Rightist(x) \vee Liberal(x)$

$\neg Rightist(x) \vee \neg Likes(x, Socialism)$

$Likes(x, Capitalism) \vee \neg Liberal(x)$

$\neg Likes(Steven, x) \vee \neg Likes(Theodora, x)$

$Likes(Theodora, x) \vee Likes(Steven, x)$

$Likes(Theodora, Capitalism)$

$Likes(Theodora, Socialism)$

$\neg \phi : \neg Member(x, TO KASELAKI) \vee \neg Liberal(x) \vee Rightist(x)$

Θα δείξουμε (ισοδύναμα με $KB \models f$) ότι: $KB \wedge \neg f$ είναι μη ικανοποιήσιμη.

Από τις προτάσεις:

$\neg Member(x, TO KASELAKI) \vee Rightist(x) \vee Liberal(x)$

και

$\neg Member(x, TO KASELAKI) \vee \neg Liberal(x) \vee Rightist(x)$

προκύπτει ότι

$\neg Member(x, TO KASELAKI) \vee Rightist(x).$

Όμοια, από τις προτάσεις

$\neg Member(x, TO KASELAKI) \vee Rightist(x)$

και

$Member(Theodora, TO KASELAKI)$

Με ανάθεση $\{x/Theodora\}$ έχουμε: $Rightist(Theodora)$

Από τις προτάσεις

$\neg Rightist(x) \vee \neg Likes(x, Socialism)$ **και**

$Rightist(Theodora)$

Με ανάθεση $\{x/Theodora\}$ έχουμε: $\neg Likes(Theodora, Socialism)$

Τέλος, από τις προτάσεις: $\neg Likes(Theodora, Socialism)$

και

$Likes(Theodora, Socialism)$

προκύπτει:

$\{ \}$ (αντίφαση)

Άρα $KB \wedge \neg f$ είναι μη ικανοποιήσιμη, άρα $KB \models f$.

(c)

Θα τροποποιήσουμε την λύση του προηγούμενου ερωτήματος προσθέτοντας λεκτικό για την εύρεση του δεξιού φιλελεύθερου μέλους ως εξής:

$KB \wedge \neg f \vee Ans(x)$ Από τις προτάσεις:

$\neg Member(x, TO\ KASELAKI) \vee Rightist(x) \vee Liberal(x)$

και

$\neg Member(x, TO\ KASELAKI) \vee \neg Liberal(x) \vee Rightist(x) \vee Ans(x)$

προκύπτει ότι

$\neg Member(x, TO\ KASELAKI) \vee Rightist(x) \vee Ans(x)$.

Όμοια, από τις προτάσεις

$\neg Member(x, TO\ KASELAKI) \vee Rightist(x) \vee Ans(x)$

και

$Member(Theodora, TO\ KASELAKI)$

Με ανάθεση $\{x/Theodora\}$ έχουμε: $Rightist(Theodora) \vee Ans(x)$

Από τις προτάσεις

$\neg Rightist(x) \vee \neg Likes(x, Socialism)$

και

$Rightist(Theodora) \vee Ans(x)$

Με ανάθεση $\{x/Theodora\}$ έχουμε: $\neg Likes(Theodora, Socialism) \vee Ans(x)$

Από τις προτάσεις

$\neg Likes(Theodora, Socialism) \vee Ans(x)$

και

$Likes(Theodora, Socialism)$

Με MGU $\{x/Theodora\}$ προκύπτει:

$Ans(Theodora)$

Άρα η Θεοδώρα είναι ο δεξιός φιλελεύθερος του κόμματος.

9:

Κατασκευάζω τα εξής Horn clauses με βάση της προτάσεις της εκφώνησης (το ποιο Horn clause αντιστοιχεί σε ποια πρόταση είναι ακριβώς με την σειρά που εμφανίζονται στην εκφώνηση):

$Beautiful(Helen)$

$Muscular(Peter)$

$Rich(Peter)$

$Muscular(Timos)$

$Kind(Timos)$

$Kind(Timos)$

$Man(x) \wedge Beautiful(y) \Rightarrow Likes(x, y)$

$Rich(x) \wedge Man(x) \Rightarrow Happy(x)$

$Man(x) \wedge Likes(x, y) \wedge Likes(y, x) \Rightarrow Happy(x)$

$Woman(y) \wedge Likes(y, x) \wedge Likes(x, y) \Rightarrow Happy(y)$

$$Man(x) \wedge Likes(x, Katerina) \Rightarrow Likes(Katerina, x)$$

$$Man(x) \wedge (Kind(x) \wedge Rich(x) \vee Muscular(x) \wedge Handsome(x)) \rightarrow Likes(Helen, x)$$

Στα αρχεία έχει επισυναπτεί ένα αρχείο question9.pl που κάνει display τις απαντήσεις στα ερωτήματα (consult στο SWI-Prolog) με τα κατάλληλα queries.

Παραθέτω τον κώδικα και την αλληλεπίδραση με το σύστημα για τις απαντήσεις.

Κώδικας:

```
man(john).
man(peter).
man(timos).

woman(helen).
woman(katerina).

beautiful(helen).
beautiful(john).
muscular(peter).
muscular(timos).
rich(peter).
rich(john).
kind(timos).

happy(M) :- rich(M).
happy(M) :- man(M), likes(M, W), likes(W, M).
happy(W) :- woman(W), likes(W, M), likes(M, W).
likes(M, W) :- man(M), woman(W), beautiful(W).
likes(katerina, M) :- man(M), likes(M, katerina).
likes(helen, M) :- man(M), (kind(M), rich(M) ; muscular(M), beautiful(M)).
```

Queries:

```
% c:/Users/sakoo/Desktop/stuff/dit/ai/hw4/question9.pl compiled 0.00 sec, 18 clauses
?- likes(X, Y).
X = john,
Y = helen ;
X = peter,
Y = helen ;
X = timos,
Y = helen ;
false.

?- happy(X).
X = john ;
X = peter ;
false.

?-
```

10:

(a)

$$(\forall x)((\exists y)(P(x, y) \Rightarrow (\exists z)(Q(x, z) \Rightarrow (\exists w)R(x, w))))$$

Ας μετατρέψουμε την πρόταση σε CNF.

- Απαλοιφή συνεπαγωγών:

$$(\forall x)((\exists y)(\neg P(x, y) \vee (\exists z)(\neg Q(x, z) \vee (\exists w)R(x, w))))$$

- Αντικατάσταση υπαρξιακών ποσοδεικτών με Skolem functions:

$$(\forall x)(\neg P(x, F_1(x)) \vee (\neg Q(x, F_2(x)) \vee R(x, F_3(x))))$$

- Απαλοιφή καθολικών ποσοδεικτών:

$$\neg P(x, F_1(x)) \vee (\neg Q(x, F_2(x)) \vee R(x, F_3(x)))$$

(b)

Θα ονομάσουμε την πρόταση ϕ_2 . Θέλουμε να δείξουμε:

$$\phi \models \phi_2$$

Η ισοδύναμα ότι η

$$\phi \wedge \neg \phi_2$$

είναι μη ικανοποιητή.

$$\neg \phi_2 = (\exists x)(\forall y)(\forall z)(\forall w)(\neg(P(x, y) \Rightarrow (Q(x, z) \Rightarrow R(x, w))))$$

Θα μετατρέψουμε την $\neg \phi_2$ σε CNF:

$$(\exists x)(\forall y)(\forall z)(\forall w)(\neg(P(x, y) \Rightarrow (Q(x, z) \Rightarrow R(x, w))))$$

απαλοιφή συνεπαγωγής

↓

$$(\exists x)(\forall y)(\forall z)(\forall w)(P(x, y) \wedge \neg(Q(x, z) \Rightarrow R(x, w)))$$

απαλοιφή συνεπαγωγής

↓

$$(\exists x)(\forall y)(\forall z)(\forall w)(P(x, y) \wedge Q(x, z) \wedge \neg R(x, w))$$

skolemization(σταθερά Skolem A για τον υπαρξιακό ποσοδείκτη του x)

και απαλοιφή καθολικών ποσοδεικτών

↓

$$P(A, y) \wedge Q(A, z) \wedge \neg R(A, w)$$

Τελικά έχουμε τις προτάσεις:

$$\neg P(x, F_1(x)) \vee (\neg Q(x, F_2(x)) \vee R(x, F_3(x)))$$

$$P(A, y)$$

$$Q(A, z)$$

$$\neg R(A, w)$$

Από την πρόταση

$$\neg P(x, F_1(x)) \vee (\neg Q(x, F_2(x)) \vee R(x, F_3(x)))$$

και

$$P(A, y)$$

με MGU $\{x/A, y/F_1(A)\}$ έχουμε:

$$\neg Q(A, F_2(A)) \vee R(A, F_3(A))$$

Από την πρόταση

$$\neg Q(A, F_2(A)) \vee R(A, F_3(A))$$

και
 $Q(A, z)$
 με MGU $\{z/F_2(A)\}$ έχουμε:
 $R(A, F_3(A))$

Από την πρόταση
 $R(A, F_3(A))$
 και
 $\neg R(A, w)$
 με MGU $\{w/F_3(A)\}$ έχουμε:
 $\{\}$ (κενή φράση)

Εφόσον φτάσαμε σε αντίφαση, δείξαμε ότι

$$\phi \models \phi_2$$

11:

Στα αρχεία υπάρχει ένα πρόγραμμα question9.in το οποίο χρησιμοποιείται σαν input file στο πρόγραμμα Prover9-Mace4. Παρατίθεται ο κώδικας (χωρίς κάτι extra δηλώσεις του προγράμματος στο αρχείο):

```
formulas(assumptions).

all x (exists y (P(x, y) -> (exists z (Q(x, z) -> (exists w R(x, w)))))).

end_of_list.

formulas(goals).

all x (exists y (exists z (exists w ((P(x, y) -> (Q(x, z) -> R(x, w))))))).

end_of_list.
```

Από το output του Prover9:

```
===== PROOF =====

% ----- Comments from original proof -----
% Proof 1 at 0.01 (+ 0.00) seconds.
% Length of proof is 9.
% Level of proof is 4.
% Maximum clause weight is 0.
% Given clauses 0.

1 (all x exists y (P(x,y) -> (exists z (Q(x,z) -> (exists u R(x,u)))))) # label(non_clause). [assumption].
2 (all x exists y exists z exists u (P(x,y) -> (Q(x,z) -> R(x,u)))) # label(non_clause) # label(goal). [goal].
3 P(c1,x). [deny(2)].
4 -P(x,f1(x)) | -Q(x,f2(x)) | R(x,f3(x)). [clausify(1)].
5 -Q(c1,f2(c1)) | R(c1,f3(c1)). [resolve(3,a,4,a)].
6 Q(c1,x). [deny(2)].
7 R(c1,f3(c1)). [resolve(5,a,6,a)].
8 -R(c1,x). [deny(2)].
9 $F. [resolve(7,a,8,a)].

===== end of proof =====
```

Παίρνουμε πολύ εύκολα την CNF μορφή της πρότασης ϕ :

4 $\neg P(x, f1(x)) \mid \neg Q(x, f2(x)) \mid R(x, f3(x))$. [clausify(1)].

Καθώς και την ίδια απόδειξη που κάναμε παραπάνω για το ζητούμενο του (b) ερωτήματος.

12:

Από την σχεσιακή βάση δεδομένων προκύπτει η παρακάτω βάση datalog:

```
teaches(manolis, ai).  
teaches(manolis, data_structures).  
teaches(yannis, db).  
teaches(mema, system_programming).  
course_semester(data_structures, 1).  
course_semester(ai, 3).  
course_semester(db, 4).  
course_semester(system_programming, 6).
```

Για την ερώτηση σε datalog, πρώτα θα φτιάξουμε τον κανόνα:

```
semester_of_teaching(T, S):- teaches(T, C), course_semester(C, S).
```

Και η ερώτηση είναι:

```
?- semester_of_teaching(manolis, S).
```

Θα χρησιμοποιήσουμε forward chaining για να την απαντήσουμε.

Από τις προτάσεις $teaches(manolis, ai)$ και $course\_semester(ai, 3)$ της KB, ο αλγόριθμος $FOL - FC - ASK$ θα τρέξει τον αλγόριθμο $UNIFY$ στις 2 προτάσεις $teaches(manolis, ai) \wedge course\_semester(ai, 3)$ και $teaches(T, C) \wedge course\_semester(C, S)$. Αυτό θα μας δώσει την αντικατάσταση:
 $\theta = \{T/manolis, C/ai, S/3\}$.

Έτσι παίρνουμε την πρόταση $semester\_of\_teaching(manolis, 3)$ και την αποθηκεύουμε.

Όμοια, από τις προτάσεις $teaches(manolis, data\_structures)$ και $course\_semester(data\_structures, 1)$ με $UNIFY$ στις προτάσεις $teaches(manolis, data\_structures) \wedge course\_semester(data\_structures, 1)$ και $teaches(T, C) \wedge course\_semester(C, S)$ θα πάρουμε την αντικατάσταση:
 $\theta = \{T/manolis, C/data\_structures, S/1\}$.

Έτσι παίρνουμε την πρόταση $semester\_of\_teaching(manolis, 1)$ και την αποθηκεύουμε.

Δεν χρειάζεται να συνεχίσουμε καθώς κανένα άλλο *clause* δεν περιέχει το *manolis* που μας ενδιαφέρει.

Τελικά η νέα KB μας περιέχει τις προτάσεις:
 $semester\_of\_teaching(manolis, 3)$
 $semester\_of\_teaching(manolis, 1)$

Και η απάντηση στο query είναι:

```
?- semester_of_teaching(manolis, S).
```

$S = 3$

$S = 1$